

ผลกระทบของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายใน ที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

The Impacts of Job Environment, Input, and Internal Audit Process on the Quality of Internal Audit Report of Private Higher Education Institutions in Thailand

จิตรีรัตน์ มีมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ประจำคณะบริหารธุรกิจ
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
E-mail: mthiti@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องผลกระทบของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน/หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในประเทศไทย จำนวน 119 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมการทำงานในด้าน 1) ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร 2) การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ ปัจจัยนำเข้าในด้าน 1) สภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร และกระบวนการตรวจสอบในด้าน 1) การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม 2) การรายงานผลการตรวจสอบ และ 3) การติดตามผลการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยส่งผลกระทบต่อร้อยละ 56.8 ($R^2 = 0.568$) ซึ่งรายงานการตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพและใช้ประโยชน์ได้จริง เนื้อหาในรายงานการตรวจสอบภายในควรประกอบไปด้วย เรื่องที่ทำการตรวจสอบ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ ระยะเวลาที่ตรวจสอบ ขอบเขตการปฏิบัติงานและวิธีการตรวจสอบ สิ่งที่ตรวจพบ/ข้อเท็จจริงและสาเหตุ ผลกระทบที่เกิดขึ้น/ที่อาจเกิดขึ้น และข้อเสนอแนะ

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมการทำงาน กระบวนการตรวจสอบภายใน คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the impacts of job environment, input, and internal audit process on the quality of internal audit report of private higher education institutions in Thailand. Data were collected by a questionnaire. There were 119 research samples including directors of the internal audit department, heads of the internal audit unit, and the internal auditors working at private higher education institutions. The obtained data were analyzed by statistical analysis program to find out the frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation and a path analysis.

The results reveal that the job environment in terms of 1) philosophy and management style of managers 2) authority consignment, inputs in relation to use of 1) technology in the institutions and the internal audit process in relation to 1) operational field audit 2) audit report, and 3) follow-up audit were related and had a direct impact and an indirect impact on the quality of the internal audit reports at significant level of 0.05. The percentage of impact was 56.8 ($R^2 = 0.568$). Concerning, the valid internal audit reports with practical use, its contents should consist of the topics to be audited, the purposes of audit, duration of audit, scope of operation and audit methods, findings, facts and causes, the impact occurred /likely occurred and recommendations.

KEYWORDS: job environment, Internal audit process, Quality of internal audit report

บทนำ

ในการที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือการบริหารจัดการที่ดีนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรทุ่มเทในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ และส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน งานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งของฝ่ายบริหาร ซึ่งผู้บริหารสามารถนำผลผลิตของงานตรวจสอบภายในไปใช้ในการตัดสินใจ และบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ช่วยให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และทำให้เกิดความสำเร็จแก่องค์กรได้ (กรมบัญชีกลาง, ม.ป.ป.: 1)

สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในองค์กรหรือทำให้บุคลากรภายในองค์กรให้ความสำคัญกับการควบคุมมากหรือน้อย ซึ่งเป็นปัจจัยหรือสาเหตุของการมีความสามารถในการทำงานของบุคลากร สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำงานและการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

ศีลธรรมและจรรยาบรรณ ทักษะคติของฝ่ายบริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายของฝ่ายบริหาร การรับข้อมูลและการวินิจฉัยสิ่งที่ตรวจพบหรือสิ่งที่ต้องการตรวจสอบ นอกจากนี้ยังรวมถึงคุณค่าของความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร การจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ การกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548: 44) องค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสมกับภารกิจและเป้าหมาย รวมถึงมีวิธีการจัดแบ่งทรัพยากรบุคคล การเงิน เทคโนโลยี และทรัพยากรข้อมูล ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรมีจำนวนจำกัด องค์กรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดสรรทรัพยากรเหล่านั้นไปยังหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร เพื่อให้แต่ละหน่วยงานสามารถดำเนินงานได้ตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายและสามารถบรรลุเป้าหมายของแต่ละหน่วยงาน

การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมที่ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้น นอกจากนี้องค์กรจะต้องมีการกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบภายในที่ประกอบด้วย การวางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม การรายงานและการติดตามผลการตรวจสอบ รวมถึงการประเมินผลสำเร็จของทุกกิจกรรมในหน่วยรับตรวจโดยเลือกประเภทการตรวจสอบที่เหมาะสมที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจที่เป็นผลจากการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลโดยกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน (จันทนา สาขากร และคณะ, 2551: 13) ดังนั้นการตรวจสอบภายในจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในด้านการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ

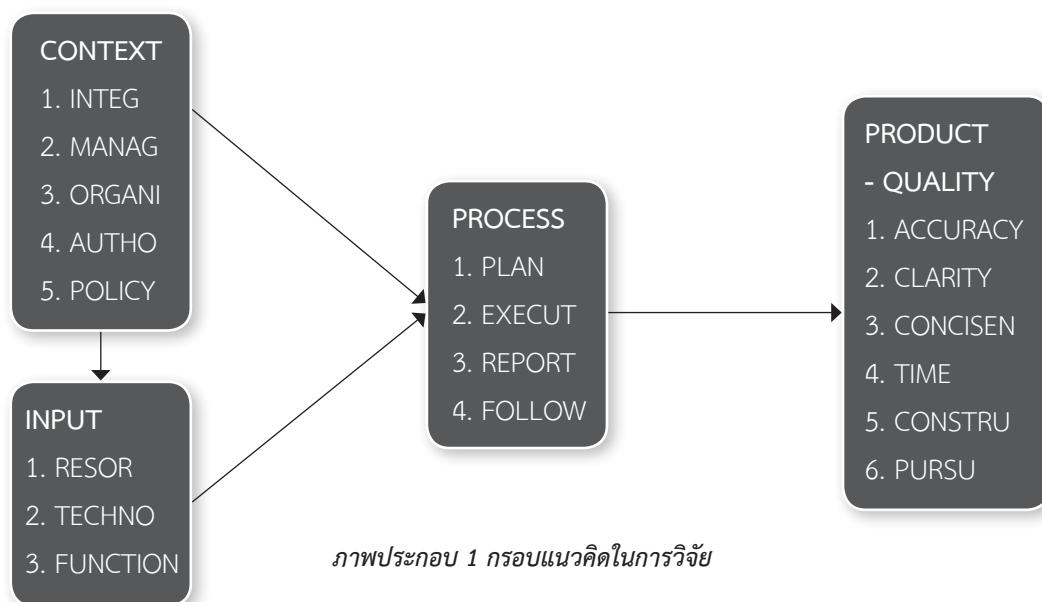
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารของสถาบันนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการ

พัฒนาเสริมสร้างการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพ เกิดความน่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบภายในยังสามารถนำผลที่ได้มาใช้เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนการดำเนินงานการตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมการทำงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยนำเข้าของงานตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษากระบวนการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย
5. เพื่อศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้าและกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐาน

สภาวะแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายใน ส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถนำผลของการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้ตรวจสอบภายในของสถาบัน เพื่อก่อให้เกิดรายงานการตรวจสอบภายในที่มีคุณภาพ

2) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนการดำเนินงานการตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งผลให้หน่วยงานมีผลดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจของผู้บริหารและหน่วยรับตรวจต่อไป

3) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสามารถนำปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ให้เป็นที่เชื่อถือและได้รับการยอมรับจากบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

สภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548) ได้แบ่งประเภทของสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) คุณค่าของความจริงซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ 2) ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของฝ่ายบริหาร 3) โครงสร้างองค์กร 4) การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ 5) นโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล

ปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อน หมายถึงแหล่งทรัพยากรของโครงการ เงินทุนสนับสนุน บุคลากร รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ (เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2553) ปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย 1) การจัดหาและการใช้ทรัพยากร 2) สภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร 3) ความสามารถในหน้าที่

ของบุคลากร (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2548; ฐิติรัตน์ มีมาก, 2551)

กระบวนการตรวจสอบภายใน หมายถึง ขั้นตอนการตรวจสอบภายใน รวมถึงการประเมินผลสำเร็จของทุกกิจกรรมในหน่วยรับตรวจโดยเลือกประเภทการตรวจสอบที่เหมาะสมที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจที่เป็นผลจากการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล โดยกระบวนการตรวจสอบภายในประกอบด้วย (1) การวางแผนการตรวจสอบ (2) การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม (3) การรายงานผลการตรวจสอบ และ (4) การติดตามผลการตรวจสอบ (จันทนา สาขากร และคณะ, 2551)

คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากแนวคิดลักษณะของรายงานการตรวจสอบที่ดีของ จันทนา สาขากร และคณะ (2551) และ กรมบัญชีกลาง (2546) ซึ่งประกอบด้วยด้าน 1) ความถูกต้อง 2) ความชัดเจน 3) ความกระชับ 4) ความทันต่อเวลา 5) ความสร้างสรรค์ และ 6) ความจริงใจ

และจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model จะใช้ในการประเมินองค์กรทางสังคมมากกว่า ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะเป็นรูปแบบที่ใช้ได้ดีสำหรับงานวิจัยเรื่อง ผลกระทบของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ตามแนวคิด Stufflebeam (1971) ซึ่งประกอบด้วย 1) การประเมินสภาวะแวดล้อม 2) การประเมินปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินปัจจัยกระบวนการ และ 4) การประเมินปัจจัยผลผลิตหรือคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นองค์กรไม่หวังผลกำไรและเป็นองค์กรทางสังคมรูปแบบหนึ่ง ซึ่งการบริหารจัดการจะมองด้านธุรกิจอย่างเดียวไม่ได้

ดังนั้น ในการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวมาเป็นตัวแปรในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการในลักษณะ การวิจัยเชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบ สอบถามให้กับ 1) ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายใน/ หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และ 2) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายในของสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนในประเทศไทยที่เป็นสมาชิกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการ สำนักงานตรวจสอบภายใน/หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และ 2) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษา ของเอกชนในประเทศไทย ที่เป็นสมาชิกสมาคมสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย จำนวน 67 สถาบัน (สมาคม สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 2558, ออนไลน์) ผู้วิจัยคิดคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดย วิธีการคำนวณของ Taro Yamane (Yamane, 1973: 727) ซึ่งได้กำหนดความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 ทำการเก็บข้อมูลกับผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน/ หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน จำนวน 58 สถาบัน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบวิธีจับฉลาก (Lottery Sampling) แต่ละสถาบันส่งแบบสอบถามกลับมาสถาบันละ 2-3 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 119 คน

เครื่องมือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ รายงานในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ มีขั้นตอน ดังนี้ (1) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำ แบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 จำนวน 95 ข้อ (2) การหา ความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้อำนวยการ

ฝ่ายตรวจสอบภายใน/หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อทำการหาข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นใน แบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์หาความ เชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Coefficient Alpha ได้ค่าความเชื่อถือได้ของ ตัวแปร อยู่ระหว่าง 0.83 - 0.95

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งจัดส่งทาง ไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามตามที่อยู่ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยแนบซองจดหมายตอบ กลับไปพร้อมกับแบบสอบถาม แล้วทำการติดตามทวงถาม ทางโทรศัพท์เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับมาครบ 58 สถาบัน ได้แบบสอบถามจำนวน 119 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 2 สภาพแวดล้อมการทำงาน ส่วนที่ 3 ปัจจัยนำเข้า และส่วนที่ 4 กระบวนการตรวจสอบภายใน และส่วนที่ 5 คุณภาพ รายงานการตรวจสอบภายใน ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) 3) การวิเคราะห์โดยใช้ Correlation Coefficient ในการ ทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า กระบวน การตรวจสอบของผู้ตรวจ สอบภายใน 4) การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้ค่า Tolerance ที่มีค่า ไม่น้อยกว่า 0.10 และ VIF ซึ่งค่า VIF ที่ได้ต้องมีค่าไม่เกิน 10 จะแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity (Black, 2006: 585; และกัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 29) และ 5) การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เป็นสถิติทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2545: 164; พิมพ์ สดเอี่ยม, 2547: 147 และกัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 182) ที่มีผล ต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ

ภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็น ผลกระทบรวม ผลกระทบทางตรง และผลกระทบทางอ้อม รวมทั้งความสามารถของการอธิบายการผันแปรของตัวแปรอิสระต่างๆ ที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้สมการ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{QUALITY} = & \beta_{1_1}\text{PLAN} + \beta_{1_2}\text{EXECUT} + \\ & \beta_{1_3}\text{REPORT} + \beta_{1_4}\text{FOLLOW} + \\ & \beta_{1_5}\text{RESOR} + \beta_{1_6}\text{TECHNO} + \\ & \beta_{1_7}\text{FUNCTION} + \beta_{1_8}\text{INTEG} + \\ & \beta_{1_9}\text{MANAG} + \beta_{1_{10}}\text{ORGANI} + \\ & \beta_{1_{11}}\text{AUTHO} + \beta_{1_{12}}\text{POLICY} \end{aligned}$$

โดยที่

CONTEXT	หมายถึง	ปัจจัยสภาวะแวดล้อม
INTEG	หมายถึง	คุณค่าของความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณ
MANAG	หมายถึง	ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร
ORGANI	หมายถึง	โครงสร้างองค์กร
AUTHO	หมายถึง	การมอบหมายอำนาจ และหน้าที่
POLICY	หมายถึง	นโยบายและวิธีปฏิบัติ ด้านทรัพยากรบุคคล
INPUT	หมายถึง	ปัจจัยนำเข้า
RESOR	หมายถึง	การจัดการและการใช้ทรัพยากร
TECHNO	หมายถึง	สภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร
FUNCTION	หมายถึง	ความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร
PROCESS	หมายถึง	ปัจจัยกระบวนการตรวจสอบภายใน
PLAN	หมายถึง	การวางแผนการตรวจสอบ
EXECUT	หมายถึง	การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม
REPORT	หมายถึง	การรายงานผลการตรวจสอบ
FOLLOW	หมายถึง	การติดตามผลการตรวจสอบ
PRODUCT	หมายถึง	ปัจจัยผลผลิต

QUALITY	หมายถึง	คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน
ACCURACY	หมายถึง	ความถูกต้อง
CLARITY	หมายถึง	ความชัดเจน
CONCISEN	หมายถึง	ความกระชับ
TIME	หมายถึง	ความทันต่อเวลา
CONSTRU	หมายถึง	ความคิดสร้างสรรค์
PURSU	หมายถึง	ความมุ่งมั่น

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพแวดล้อมการทำงานของผู้ตรวจสอบภายในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ภาพรวมมีอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยด้านคุณค่าของความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณอยู่ในระดับดีเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ และด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล ตามลำดับ

2. ปัจจัยนำเข้าของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากรอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการและการใช้ทรัพยากร และด้านสภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร ตามลำดับ

3. กระบวนการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ภาพรวมมีการปฏิบัติการตรวจสอบภายในอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนามอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการรายงานผลการตรวจสอบ ด้านการวางแผนการตรวจสอบ และด้านการติดตามผลการตรวจสอบ ตามลำดับ

4. คุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยด้านความถูกต้องอยู่ในระดับดีเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านความทันต่อเวลา ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความกระชับ ด้านความชัดเจน และด้านความมุ่งมั่น ตามลำดับ

5. เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ แต่แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน และมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับค่อนข้างต่ำ-ค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง - สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. เนื่องจากการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) ต้องอาศัยพื้นฐานการวิเคราะห์จากเทคนิคการถดถอยพหุ และข้อจำกัดข้อหนึ่งในการใช้เทคนิคนี้คือ ตัวแปรอิสระทุกตัวต้องไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป คือมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่า 0.80 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540:

174) ซึ่งพบว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันไม่สูงเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Multicollinearity ปรากฏว่าค่า Tolerance ของ ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 0.253 - 0.599 ซึ่งมีค่าไม่น้อยกว่า 0.10 และค่า VIF ของตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีค่าตั้งแต่ 1.670 - 3.949 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 ดังตาราง 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่ถึงขั้นที่จะก่อให้เกิดปัญหา

Multicollinearity (Black, 2006: 585; และ กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 29) ดังนั้น จึงสามารถใช้ข้อมูลทั้งหมดนำไปวิเคราะห์สถิติที่ต้องการได้

ตาราง 1 ผลการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ของสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ตัวแปร	Tolerance	VIF
ด้านคุณค่าของความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณ	0.322	3.107
ด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร	0.269	3.722
ด้านโครงสร้างองค์กร	0.253	3.949
ด้านการมอบหมายอำนาจและหน้าที่	0.417	2.401
ด้านนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านทรัพยากรบุคคล	0.342	2.921
ด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร	0.599	1.670
ด้านสภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร	0.565	1.769
ด้านความสามารถในหน้าที่ของบุคลากร	0.305	3.276
ด้านการวางแผนการตรวจสอบ	0.400	2.501
ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม	0.361	2.772
ด้านการรายงานผลการตรวจสอบ	0.401	2.495
ด้านการติดตามผลการตรวจสอบ	0.498	2.007

7. การทดสอบสมมติฐานที่ว่า สภาวะแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในส่งผลต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายในของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย

ในการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) สามารถแสดงได้โดยแผนภาพการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอย และแทนค่าลงในสมการเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{QUALITY} &= .23\text{EXECUT}^{**} + .19\text{REPORT}^{**} + .19\text{FOLLOW}^{**} + .15\text{TECHNO}^{*} \\ &\quad (3.36) \quad (2.91) \quad (3.74) \quad (2.11) \\ &\quad - .23\text{MANAG}^{**} + .19\text{AUTHO}^{**} \dots\dots\dots (1) \\ &\quad (-4.01) \quad (3.28) \\ R^2 &= .830, \text{SEE} = .204, F = 43.144, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{PLAN} &= .33\text{FUNCTION}^{**} + .38\text{INTEG}^{**} + .24\text{ORGANI}^{*} + .38\text{AUTHO}^{**} \dots (2) \\ &\quad (3.34) \quad (3.78) \quad (2.15) \quad (3.40) \\ R^2 &= .458, \text{SEE} = .409, F = 11.614, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{EXECUT} &= .16\text{RESOR}^{*} + .31\text{FUNCTION}^{**} + .33\text{INTEG}^{**} + .25\text{AUTHO}^{**} \dots (3) \\ &\quad (2.09) \quad (3.41) \quad (3.66) \quad (2.48) \\ R^2 &= .562, \text{SEE} = .368, F = 17.655, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{REPORT} &= .39\text{FUNCTION}^{**} + .25\text{INTEG}^{**} \dots\dots\dots (4) \\ &\quad (4.09) \quad (2.57) \\ R^2 &= .488, \text{SEE} = .396, F = 13.125, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{FOLLOW} &= .18\text{TECHNO}^{*} + .45\text{FUNCTION}^{**} + .38\text{INTEG}^{**} \dots\dots\dots (5) \\ &\quad (2.04) \quad 4.18) \quad (3.54) \\ R^2 &= .566, \text{SEE} = .441, F = 17.968, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

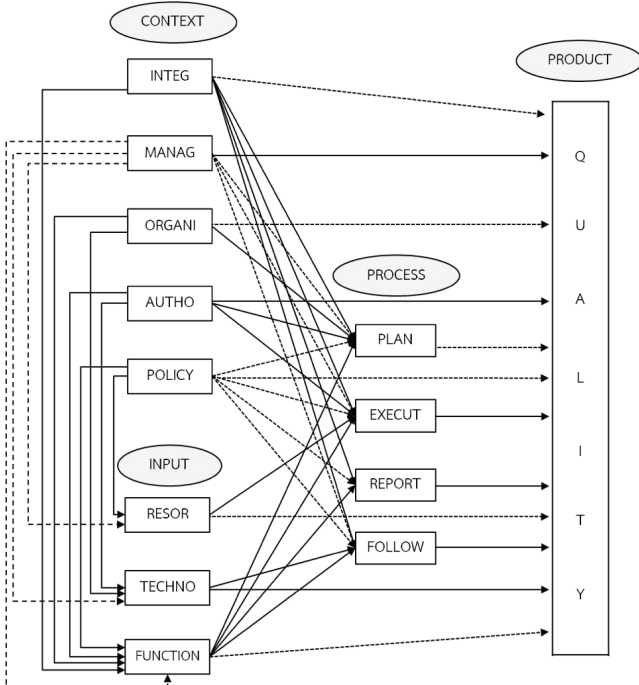
$$\begin{aligned} \text{RESOR} &= .42\text{POLICY}^{**} \dots\dots\dots (6) \\ &\quad (3.82) \\ R^2 &= .311, \text{SEE} = .473, F = 10.215, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{TECHNO} &= .44\text{ORGANI}^{**} + .40\text{AUTHO}^{**} \dots\dots\dots (7) \\ &\quad (3.14) \quad (2.84) \\ R^2 &= .272, \text{SEE} = .532, F = 8.430, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{FUNCTION} &= .23\text{INTEG}^{*} + .21\text{ORGANI}^{*} + .23\text{AUTHO}^{*} + .44\text{POLICY}^{**} \dots\dots\dots (8) \\ &\quad (2.55) \quad (2.05) \quad (2.26) \quad (4.92) \\ R^2 &= .568, \text{SEE} = .386, F = 29.755, \text{Sig.} = .000 \end{aligned}$$

หมายเหตุ: 1. ในวงเล็บคือค่าของ t ซึ่งเป็นสถิติทดสอบค่าปรับมาตรฐานสัมประสิทธิ์ถดถอย (beta) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
2. * P < 0.05, ** P < 0.01

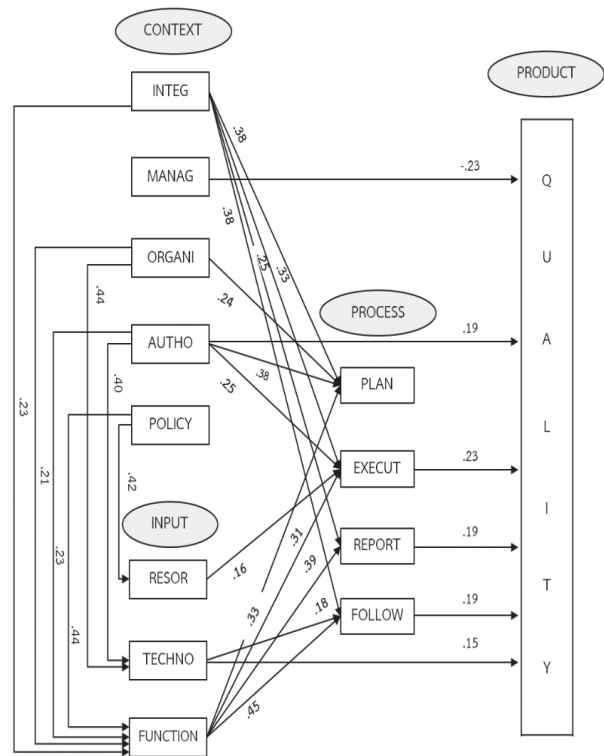
เมื่อนำค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวมาใช้แทนค่าเป็นค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจะได้แผนภาพที่มีเส้นประ ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ผลการวิเคราะห์เส้นทางคุณภาพรายการตรวจสอบภายใน
ที่มา: จากการวิเคราะห์เส้นทาง (ความสัมพันธ์)

โดยที่
เส้นทางที่มีความสัมพันธ์แบบไม่มีนัยสำคัญ
เส้นทางที่มีความสัมพันธ์แบบมีนัยสำคัญ

จากภาพประกอบ 2 ได้ปรับแผนภาพให้คงไว้ซึ่งเส้นทางที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานที่ได้จากการวิเคราะห์เมื่อนำมาใส่ในแผนภาพเส้นทางจะได้ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 เส้นทางความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญของคุณภาพรายการตรวจสอบภายใน
ที่มา: จากการวิเคราะห์เส้นทาง (ความสัมพันธ์)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเข้า ปัจจัยกระบวนการตรวจสอบภายใน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยผลผลิตหรือคุณภาพรายการตรวจสอบภายในในทางบวกในระดับที่ค่อนข้างสูง - สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรเป็นอย่างมาก การดำเนินงานโดยเฉพาอย่างยิ่งในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในการดำเนินงานในทุกรูปแบบ ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้บุคลากรในทุกองค์กรและทุกระดับ ไม่เว้นแม้แต่ผู้บริหารระดับสูง จำต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การบริหารงานบุคคลกลายเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงาน เนื่องจากหากบุคลากรในองค์กรสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ได้อย่างทันท่วงที ก็จะส่งผลให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามที่คาดหวัง ในการที่มีบุคลากรที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจริยธรรม มีความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งจะปรับตัวไปในทิศทางที่องค์กรกำหนด ย่อมเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนและเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับเรื่องอื่นๆ ทุกเรื่องในองค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัชชกร พุ่มเถื่อน (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในในทางบวก ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม การรายงานผลการตรวจสอบ การติดตามผลการตรวจสอบ สภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายในโดยการปฏิบัติงานตรวจสอบภาคสนาม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน โดยมีผลกระทบทางตรงต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากถ้าหากผู้ตรวจสอบภายในให้ความสำคัญกับการบันทึกแจ้งการเข้าตรวจสอบไปยังหัวหน้าหน่วยรับตรวจ ก็จะได้รับความร่วมมือจากหน่วยรับตรวจ ให้ความสำคัญในการใช้เทคนิคการตรวจสอบและการรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานที่เชื่อถือได้ และสามารถวิเคราะห์ สรุปผลการตรวจสอบได้อย่างถูกต้อง และแม่นยำ และตระหนักถึงคุณภาพของหลักฐานการตรวจสอบที่จะต้องเชื่อถือได้เพียงพอและเหมาะสมก็จะช่วยให้สามารถสรุปผลการตรวจสอบได้อย่างน่าเชื่อถือ รายงานการตรวจสอบภายในก็จะมีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา เกษนอก (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ากระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์

กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การรายงานผลการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน โดยมีผลกระทบทางตรงต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากถ้าหากผู้ตรวจสอบภายในให้ความสำคัญกับการหารือกับหัวหน้าหน่วยรับตรวจแล้วชี้แจงข้อตรวจพบ โดยระบุถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขต สรุปผลการตรวจสอบ/ข้อตรวจพบ และเสนอแนะให้หน่วยรับตรวจแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว ก่อนนำเสนอรายงานการตรวจสอบฉบับสมบูรณ์ทุกครั้งแล้ว ก็จะทำให้รายงานการตรวจสอบภายในมีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา เกษนอก (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การติดตามผลการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน โดยมีผลกระทบทางตรงต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากถ้าหาก ผู้ตรวจสอบภายในให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลว่าหน่วยรับตรวจได้ปรับปรุง และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยมีการติดตามผลการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอแล้ว ก็จะทำให้รายงานการตรวจสอบภายในมีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญา เกษนอก (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ากระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในจังหวัดนครราชสีมา ในทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สภาพการใช้เทคโนโลยีในองค์กร มีความสัมพันธ์ ในเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านกระบวนการตรวจสอบภายในต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากถ้าหากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันในปัจจุบันสนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบสามารถได้รับข้อมูล/สารสนเทศที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการ มีการเชื่อมโยงและส่งทอดสารสนเทศจากระดับผู้บริหารไปยังระดับปฏิบัติการได้อย่างสะดวกและรวดเร็วแล้ว ก็จะทำให้รายงานการตรวจสอบภายในมีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Burns & Stalker (1961, อ้างถึงใน สุดใจ วันอุดมเดชาชัย, 2547) ที่กล่าวว่า องค์กรที่มีการดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีประจำ โดยทั่วไปจะมีลักษณะมุ่งไปทางรูปแบบที่เป็นทางการ การรวมศูนย์อำนาจ และความไม่ยืดหยุ่นในการทำงาน จึงมีผลทำให้ความไว้วางใจและความคิดสร้างสรรค์ต่องานมีน้อย ซึ่งแตกต่างจากองค์กรที่ดำเนินการโดยใช้เทคโนโลยีที่มีความหลากหลายของงานสูง โดยทั่วไปจะมีลักษณะมุ่งไปทางรูปแบบที่เป็นทางการต่ำ การติดต่อสื่อสารจะมีลักษณะเปิดเผย พนักงานมีความร่วมมือในการทำงาน ทำให้เกิดความไว้วางใจ ความคิดสร้างสรรค์ และพนักงานเกิดความเต็มใจที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

ปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร มีความผันแปรในทางตรงกันข้ามกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน (มีค่าเป็นลบ) มีผลทางตรงต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในการบริหารงานมีเจ้าของเป็นผู้บริหารงาน ส่วนใหญ่มีการสั่งการโดยตรงจากผู้บริหารให้บุคลากรปฏิบัติตามคำสั่ง ความเป็นอิสระของผู้ตรวจสอบภายในจึงมีไม่มากนัก ดังนั้นสถาบันจะต้องให้ความสำคัญกับอิสระกับผู้ตรวจสอบภายในได้แสดงความคิดเห็นเพื่อให้การรายงานมีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัชชกร พุ่มเถื่อน (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในของ

องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านปรัชญาและลักษณะการบริหารงานของผู้บริหาร ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาในทางบวก

การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ มีความสัมพันธ์ ในเชิงบวกกับคุณภาพของรายงานการตรวจสอบภายใน มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยผ่านกระบวนการตรวจสอบภายในต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายใน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากถ้าหากสถาบันให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ขององค์กรที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับงบประมาณและจำนวนบุคลากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการทำงาน มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ผู้ตรวจสอบภายในตามความเหมาะสมกับทักษะ ความรู้ ความชำนาญที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว ก็จะทำให้รายงานการตรวจสอบภายในมีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัชชกร พุ่มเถื่อน (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ที่พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาในทางบวกเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ:

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาเอกชน ควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์พื้นความรู้ทางการศึกษา และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาบรรจุแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ

2) ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาเอกชน ควรมีการจัดสรรทรัพยากรทั้งทางด้านการเงินเทคโนโลยี และทรัพยากรบุคคล ให้มีความเหมาะสมและเท่าเทียมกัน ในแต่ละส่วนงาน เพื่อให้สามารถทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาเอกชน ควรส่งเสริมให้มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้กับวิธีการทำงานประจำในปัจจุบันให้มีคุณภาพ

4) ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาเอกชน ควรเสริมสร้างความเป็นอิสระให้กับผู้ตรวจสอบภายใน เปิดโอกาสให้ผู้ตรวจสอบภายในได้แสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะในเรื่องต่างๆ ได้อย่างตรงไปตรงมา กำหนดภาระหน้าที่ของการตรวจสอบที่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้บริหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารสถาบันได้

5) ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาเอกชน ควรมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนต่อกิจกรรมงานของผู้ตรวจสอบภายใน และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ตรวจสอบภายในได้เป็นอย่างดี โดยผู้ตรวจสอบภายในสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศมาใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่ว่าจะอยู่ ณ จุดใดของสถาบัน

6) ผู้ตรวจสอบภายในควรให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายในของสถาบัน ทั้งระบบ เพื่อจัดลำดับหน่วยงานหรือกิจกรรมที่จะต้องตรวจสอบตามความเสี่ยงที่ประเมินได้จากมากไปหาน้อย

7) ผู้ตรวจสอบภายในควรให้ความสำคัญและติดตามผลในส่วนที่เป็นจุดแข็ง หรือข้อดีของหน่วยรับตรวจจากผลการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นกลยุทธ์ในการวางแผนการดำเนินงานในการตรวจสอบภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้หน่วยงานมีผลดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจของผู้บริหารและหน่วยรับตรวจต่อไป

8) ผู้ตรวจสอบภายในควรให้ความสำคัญในการกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลการตรวจสอบ และแจ้งให้หน่วยรับตรวจได้รับทราบในกรณีที่มีข้อเสนอแนะให้หน่วยรับตรวจได้แก้ไขข้อบกพร่องข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ และได้เสนอไว้ในรายงาน พร้อมทั้งติดตามตรวจสอบว่าหน่วยรับตรวจได้มีการแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วหรือไม่ การแก้ไขนั้นได้รับผลเป็นที่น่าพอใจ หรือมีเหตุขัดข้องประการใดหรือไม่ เพียงใด

9) ผู้ตรวจสอบภายในควรนำเสนอรายงานการตรวจ

สอบภายในที่เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อจูงใจให้ผู้อ่านหรือหน่วยรับตรวจเกิดความสนใจที่จะอ่าน จับประเด็นที่สำคัญได้ตั้งแต่ต้นจนจบ และมีความกระตือรือร้นที่จะนำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในไปพิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขอย่างทันต่อเหตุการณ์ โดยอาจจะจัดทำเป็นแผนภูมิ แผนผังรูปภาพประกอบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นสมาชิกของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

2) ควรศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการตรวจสอบภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของกลุ่มธุรกิจ เช่น บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสถาบันการเงิน เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบกับว่าสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร กับกลุ่มธุรกิจผลที่ได้จะเหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

3) สถาบันการศึกษา อาจนำวิธีการประเมินคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในวิธีอื่นมาใช้ ซึ่งผลของคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในอาจจะเหมือนหรือแตกต่างจากข้อค้นพบตามวิธีนี้ จะทำให้สถาบันการศึกษาสามารถนำข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557) การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ด้วย AMOS. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สามลดา.
กรมบัญชีกลาง. (2546) แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2559
จาก http://www.audit.moi.go.th/pdf_new/14-2.pdf
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (ม.ป.ป) แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานมาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน.
จันทนา สาขการ นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. (2551) การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน.
กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- จิตรีรัตน์ มีมาก. (2551). การประเมินประสิทธิผลการควบคุมภายในของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
(รายงานการวิจัย). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2548). แนวทางการตรวจสอบภายใน. กรุงเทพฯ: ดุมายเบส.
- ทัชชกร พุ่มเถื่อน. (2556). สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบ
ภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2547). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาของ
สถาบันราชภัฏ. ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2553). การประเมินโครงการ แนวคิด และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 2558. จำนวนและรายชื่อสมาชิกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่ง
ประเทศไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2559 จาก <http://www.apheit.org>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: เพ็องฟ้าพริ้นติ้ง.
_____ (2545). การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: เพ็องฟ้าพริ้นติ้ง.
- สุดใจ วันอุดมเดชาชัย. (2547). การประเมินประสิทธิผลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย. ปรัชญาดุษฎีนิพนธ์ (บริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิญา เกษนอก. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
การตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- Black, K. (2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. (4th ed). New York: John Wiley & Sons.
- Stufflebeam, D.L. (1971). *Educational Evaluation and Decision Making*. Itasca, Illinois: Peacock.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper & Row.